

Hogyan segíti a statisztikai munka a járási könyvtár munkáját

Ha ellenőrzéseink során népkönyvtárosainkkal statisztikáról beszélünk, közlegyintéssel válaszolnak, mert nem ismerik a statisztikai munka jelentőségét. A könyvtári teendőket társadalmi munkában végző könyvtárosaink elismerik ugyan, hogy a szocialista társadalomban a népgazdasági tervezés alapja a valóságot tükröző gyors és pontos statisztika, de ugyanakkor lebecsülik a népművelési könyvtári statisztikát.

Szervezési, módszertani és irányító munkánkon kívül járási könyvtárunknak központi kérdése a havi jelentések begyűjtése. Miután ezt a munkát nem becsüljük le, a jelentések 100 százaléka be is érkezik, de azt is meg kell őszintén mondanunk, hogy ez sok munkába (levél, telefon, kiszállítás) kerül. Nemcsak a népkönyvtárosaink elenállásával kerülünk szembe, hanem főleg a helyi tanácsok vezetőinek a könyvtárát és a könyvtári statisztikát lebecsülő magatartásával is meg kell küzdenünk. Ennek egyik legszemléltetőbb példája a *Lőrinci* népkönyvtár esete.

A népkönyvtáros mindig azt áldotta, hogy jelentését pontosan feladja, nem érti, miért nem kapjuk meg. Javasoltuk, hogy a Tanácsnál ismertesse el a jelentés átvételét a munkanaplóban. Ezután egy ideig pontosan kaptuk a jelentéseket, áprilisban azonban kétszeri sürgetés után sem jutott el hozzánk a könyvtáros jelentése. Ellenőrzéskor megállapítottuk, hogy a népkönyvtáros még a hó végén átadta jelentését a tanács VB-elnökének, akinek a kezén elkallódott és sürgetésünk után még ők kérték számon a népkönyvtáros »portatlanságát«. A jelentés beküldésénél még egy nehézséggel találkozunk. Noha a népkönyvtáros postakönyvvvel igazolja, hogy a jelentést feladta, az mégsem érkezik meg, nyilván a postán kallódik el. A párhuzamos jelentést a statisztikai felügyelőség megkapja, mi nem, vagy fordítva. Ezért feltétlenül szükséges a jó együttműködés a statisztikai felügyelőséggel.

Fontos feladat az adatok ellenőrzése is, vagyis annak megállapítása, hogy hű képet adják-e a valóságnak. Ez járásunkban nem könnyű feladat, mert népkönyvtárosaink általában nem vezetik rá a törzslapra a kölcsönzött műveket, sőt sokan még csak most térnek rá a könyvkártyának a kölcsönzéskor való kitöltésére. Ezért a jelentésben közölt számokat csak tapasztalataink alapján tudjuk ellenőrizni. Az utóbbi időben az a módszerünk, hogy köl-

csonzés időpontjában látogatjuk meg a népkönyvtárát és az egyszerű kölcsönzés átlagát viszonyítjuk a jelentés adataival. A statisztika nálunk nem öncél vagy szükséges rossz, amelyet minden hónapban el kell készíteni és ezért teher, hanem *nagy segítséget ad munkánk megjavításához*. A havi statisztika összeállítás után összehasonlíthatjuk az utolsó két hónap adatait és meg tudjuk állapítani az eredményeket és hiányosságokat. A statisztika mutatta meg, hogy *Lőrincin* a kölcsönzött kötetek száma azért emelkedett, mert az új könyvtáros pontosan megtartja a kölcsönzési időt és nem változtatja önkényesen. Ellenőrzéskor állapítottuk meg azt is, hogy *Kerekkharaszton* a könyvállomány kiegészítése után növekedett a kölcsönzött kötetek száma. A statisztika segítségével tudtuk meg, hogy *Rózsaszentmártonban* (amelynek havi jelentései mindig egyformák voltak), a könyvtárát az időközben leváltott tanácselnök a DISZ-nek ajándékozta! Ebben a községben új könyvtáros kijelölésével elértük, hogy a könyvtári munka hirtelen kedvezően megváltozott.

Népkönyvtárosaink társadalmi munkában teljesítik hivatalukat, mégpedig nagy áldozatkészséggel. A Szovjetunióhoz hasonlóan, nálunk is kezd kifejlődni a könyvtárügy határtalan szeretete. Népkönyvtárosainkkal tehát a statisztikát is meg kell szeretetni és ez majd megjavítja a könyvtári munkát. Foglalkoznunk kell a népkönyvtárosokkal, jelentéseikkel. A megyei könyvtár vezetője ellenőrzésekor javasolta, hogy a jelentéseket *ne csak tudomásul vegyüek, hanem válaszoljunk is rájuk*. Ezt a módszert alkalmaztuk is és reméljük, hogy könyvtárosaink, ha érzik a kapcsolatot a járási könyvtárral, nemcsak a jelentési lapot töltik ki, hanem részletes jelentést is mellékelnek hozzá. Ezen a téren lassú fejlődés tapasztalható, de nem a »lassún«, hanem a »fejlődésen« van a hangsúly. A választások előtt kértük népkönyvtárosainkat, hogy a választási munkáról ne csak a havi jelentésben számoljanak be, hanem küldjenek külön jelentést is. Kérésünkre négy népkönyvtáros be is számolt részletesen választási munkájáról.

Feladatul tűztük magunk elé, hogy járásunk területén a statisztikai munka jó tapasztalatait átálosítani fogjuk és ezzel is hozzájárulunk kultúrforradalmunk győzelméhez, a szocializmus építéséhez.

BÉKES GYÖRGY
*a hatvani Járási Könyvtár
könyvtárosa*